No. 211. 1856

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag *4 en 5 September.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brux. — De Belgische *Moniteur* houdt een besluit waarbij de graaf *Vilain XIIII*, tegenwoordig gezant te Rome, uit zijne betrekking van gouverneur van Oost-Vlaanderen ontslagen wordt en in zijne plaats als interim benoemd de heer *d'Hellas d'Hudeghem*; de graaf *Vilain XIIII* is tevens tot ridder der *Leopolds*-orde benoemd.

— Koning *Lodewijk Philips* heeft wederom een zevental belgische officieren, waaronder de generaal *Prisse*, tot officieren en ridders van het legioen van eer benoemd.

— Heden (2 *September*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 103⅛; Sp. Ardoin 29⅜; ⅝; Pass 9⅛; Differed 11¾; Nap. rent. 92¼; B. Tavolière 61½; Sicil. 93; Rom. L. 100; Id te Antw. 96⅛; Bruz. 86. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. verlies k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Augustus.

Gisteren heeft de koning den heer *Duchatel*, die vergisteren avond te Parijs gekomen was, in gehoor ontvangen, en daarna achtervolgens de heeren *Guizot*, *Molé* en *Montalivet*. Het *Journal des Débats* zegt heden, dat de combinatie, welke de vier zoo even genoemde personen in het bestuur zieg, eenige moeijelijkheden had ontmoet, waardoor de ministeriele tusschen-regering nog eenige dagen langer verhinderd is. Al hetgeen voorts de overige bladen omtrent eene nieuwe samenstelling van het ministerie schrijven, schijnt niet dan alleen als zeker te mogen beschouwd te worden, dat en zoo spoedig het standvastig gekomen, dan alleen dat de heeren *Guizot* en *Molé* zich onderling verstaan. — De *Messager* kondigt aan, dat de heer *Thiers* voornemens is met zijne familie eene reis naar Italie te doen.

Onder de verleden geruchten die er geloopen hebben, is ook dat geweest, dat er van den kant der doctrinaire partij aan eene ontbinding der kamer was gedacht; zulks verdient echter niet het minst geloof.

— Gisteren zou de graaf *Appony* depêches van den vorst *von Metternich* betrekkelijk de Oostersche aangelegenheden hebben ontvangen; waarop hij zich terstond tot den koning begeven had, die daarna den minister van marine had ontboden. Er zouden vervolgens naar Toulon bevelen zijn afgegaan, om alle disponibele oorlogsvaartuigen uit te rusten, en zouden de schepen, vereenigd met het eskader onder den vice-admiraal *Hugon*, te zamen onder bevel van den admiraal *Rosamel*, naar de Dardanellen zeilen, om in overeenstemming met Oostenrijk den troon des Sultans te beschermen. Men wil het altijd doen voorkomen, alsof Frankrijk en Oostenrijk zich bijzonder verstaan omtrent de te volgen staatkunde tegen Rusland, met betrekking de aangelegenheden van het Oosten.

— Onder de zaken die tegenwoordig hangende zijn, ten gevolge der onthinding van het ministerie, zegt men te behooren eene nota van den generaal *Alaoa*, nog ingediend vóór hij zijne demissie gaf, waarin wordt aangedrongen om de 4000 recruten voor het vreemd legioen bestemd en thans op de spaansche grenzen vereenigd, de vergunning te geven dezelve over te trekken. De generaal grondde zijne vordering hoofdzakelijk daarop, dat deze troepen aan Spanje behoorden, als de spaansche uniform dragende en door dat rijk bezoldigd wordende, terwijl hunne wervinge met vergunning van het fransch gouvernement had plaats gehad. Wanneer het verzoek geweigerd wierd, meende men dat door Spanje de ten deze nutteloos gedane uitgaven van Frankrijk zouden terug worden verlangd. De bedoelde recruten zijn inmiddels nog in de depôts op de grenzen, daar de minister ook geweigerd heeft het bevel tot hunne ontbinding te herroepen. — Uit Toulouse schrijft men van den 26sten, dat aldaar nog in de laatste dagen onderscheidene detachementen van allerlei wapenen waren doorgekomen, zich naar de zijde van *Pau* begevende.

— De *Garde National* van Marseille schrijft van den 26sten, dat de heer *de la Rue* van den keizer van Marocco algeheele voldoening had bekomen voor dezelfs aan *Abd el Kader* tegen Frankrijk verleende hulp, en dat nu de heer *de la Rue* d n 15 of 16 Augustus te Tanger zich weder aan boord van *de Suffren* voor de terugkomst zou inschepen. Waarin de genoegdoening had bestaan, wordt door gemeld blad echter niet gezegd.

— Het *Mémorial bordelais* spreekt van een eigen aangifen brief, welken de koningin-regentes aan de koningen van Frankrijk en Engeland zou geschreven hebben, en dien een protest moest behelzen tegen het haar aangedaan geweld en tegen de gevolgen van hare gedwongen toetreding tot de constitutie van 1812.

— Heden wordt het gisteren vermeld, dat de troepen in de spaansche hoofdstad, op den 21sten, ter zake van verdeeldheid van gevoelen over de constitutie, in strijd waren geraakt, voor onwaar verklaard. Het bericht daarvan was door middel van den consul te Bayonne, die zelf misleid was geworden, overgemaakt. Volgens de brieven van den 22sten was te Madrid de rust niet gestoord, en was de aandacht thans voornamelijk gevestigd op de vorming of gehele aanvulling van het ministerie. *Mendizabal* schijnt in deze orde van zaken zoo veel in zijn vermogen was te willen, ondernomen en was inderdaad zoo met geheel een financiele aangelegenheden, naar London te gaan. Het nieuw benoemde ministerie voornemens een leger van 40,000 man nationale garde, als reserve-leger, te vormen, dat zich zou moeten vereenigen in Miranda del Ebro te vereenigen, ten einde het operatie-leger het offensieve zou kunnen hervatten. Men zou eene ligting van 50,000 man willen doen, en de jonge lieden die zich afkoopen wilden, 1000 fr. aan de schatkist laten betalen.

Het *Journal des Débats* geeft berigten uit Barcelona volgens welke de heethoofden aldaar, stouter geworden na het samenkomen der constituante, thans een reeks soort van schrikbewind wilden organiseren; het bestuur van zaken wilden zij geheel naar hunne hand draaijen en daartoe vóórvan al de tegenwoordige ambtenaren uit hunne posten ontzetten. *Mina*, wiens gezondheid zeer zwak was, had zich genoodzaakt gezien zijne functien neer te leggen. Strijdig intusschen met dit alles leest men in andere berigten, dat *Mina* zich tegenwoordig veel in het openbaar vertoonde en door het volk met gejuich werd ontvangen.

In eerstgemeld berigt wordt nog gezegd, dat eene bende van 3000 karlisten zich in den omtrek van Tarragona had vertoond; deze stad was voorts het gevaar van plundering ontkomen; welke door eenige chefs aan een mobiel bataillon van Tortosa beloofd was.

— *Cordova* is den 27sten te Bayonne aangekomen.

— Ter beurze van heden (31 *Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 109; 3 pCt. 79,95; Nap. rent. 99,50; Sp. Ardoin 30⅝; Differed 10⅜; Passieve 9⅜; Rom. L. 102¼.

NEDERLANDEN.

HAAGE, den 3den September.

Z. M. heeft bij besluit van 23 Augustus den kolonel *de Wolkenkirch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, benoemd tot ridder van den Nederlandschen Leeuw.

— Zr. Ms. brik *de Snelheid*, waarvan het commandement is opgedragen aan den kapitein-luitenant ter zee *E. Bergsma*, met Zr. Ms. fregat *de Maas* vergezellen op den togt naar de Oost-Indien.

— Prins *Willem Frederik Hendrik*, vergezeld van den kapitein-ter zee *Arriens*, heeft op 1 September den Helder met een bezoek vereerd en zoude in den avond weder van daar vertrekken.

— Tot boekhouder op het bureau van den magazijnmeester der marine te Willemsoord is benoemd, in plaats van *M. Bakeveld*, de klerk *J. van Berk*, terwijl door deze benoeming zijn bevorderd *J. C. Schuyt*, klerk op het bureau van den onder-directeur *P. Hunteveld*, *C. Kikkert*, klerk op het bureau van den collecteur, en *W. C. N. Vos*, klerk op het bureau van den magazijnmeester; zijnde overigens in die betrekking opdaatstgemeld bureau aangesteld *J. Hordes Jr.*

— Naar van men het Loo verneemt, is H. K. H. de hertogin *van Gloucester* en gevolg aldaar aangekomen.

— Uit Middelburg is te 's Hage aangekomen de generaal-majoor *Guicherit*, die zich uit die stad naar Rotterdam zal begeven.

— Te Amsterdam zijn aangekomen de Pruissische minister van justitie baron *van Kamptz*, en jonkheer *Bangeman Huigens*, ambassadeur in Denemarken.

— De nieuw-benoemde Zweedsche gezant aan het Nederlandsche hof, de heer *van Hochschild*, is met familie van Kopenhagen naar 's Gravenhage reisende, den 30sten Augustus door Hamburg gekomen.

— In de residentie, alwaar gedurende het nu afgeloopene jaar het hoofdbestuur van de maatschappij tot bevordering der toonkunst gevestigd geweest is, wordt, dien ten gevolge, ditmaal ook eene algemeene vergadering van afgevaardigden der ondersheidene afdeelingen gehouden. Reeds zijn tot dat einde afgevaardigden uit andere steden in deze residentie aangekomen.

— Te Gent is dezer dagen overleden de heer *J. Huyttens-Kampmans*, voormalig lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en eigenaar eener asijnzuurlijke fabriek.

In een' brief uit St. Sebastiaan worden de volgende bijzonderheden verhaald, over het afleggen aldaar van den eed aan de constitutie. Een stallaadje was op een der openbare pleinen opgerigt en de woningen waren met rijke tapijten behangen, op een tafel lag een zilveren Christusbeeld en zonden de vijf wapenattributen geplaatst. De kommandant-generaal van Guipuscoa, de generaal *Jauregui* van al de provincie autoriteiten, die op haar fraaist uitgedoscht waren, omringd, legde den eed af aan de

constitutie van 1812, waarvan een exemplaar uit een' gouden doos werd voor den dag gehaald. Bij de eedaflegging ging er een algemeen gejuich op. Al de regimenten defileerden achtervolgelijk; de muzijk voerde de wijs van het bekende lied van *Riego* uit. Gedurende drie avonden was de stad verlicht. Bij al die plegtigheden had ook nog eene zonderlinge vertooning plaats gehad. Een jonge ezel werd op de schouders van vier chapelgorris rondgedragen; de langoor scheen don *Carlos* te moeten voorstellen; achter deze groep kwam een wagen door chapelgorris getrokken: twee jonge meisjes, geniussen verbeeldende, waren daarin gezeten; ter zijde van den wagen werden twee geweldig groote vaandels, met patriotische opschriften gedragen. Het geheel maakte den algemeenen lachlust gaande.

Om eene kleine proeve te geven van de welsprekendheid der Zwitsersche volksredenaars, deelt de *Schwabischer Merkur* het volgend uittreksel uit zwitsersche bladen mede, betrekkelijk het gesprokene in de vergadering die onlangs te Reiden, in het kanton Luzern werd gehouden. Het oogenblik is gekozen dat een der redenaars optreedt:

„Kerl, van Basellandschap (zonder halsdoek, met opene borst, vervaarlijk groote bakkenbaarden, een bloeijend voorkomen en eene stevige gestalte). Met krachtige bewoordingen en vlug, niet zonder talent, laat hij zich over den Franschen gezant, den landdag en de regeringen der staatkundig hervormde kantons uit. Bijzonder slecht kwam de landdag er af. In de grofste uitdrukkingen voer hij tegen de gezamenlijke nieuwe regeringen uit, » die – gelijk hij zich verder uitdrukte –" pligtvergetene, eigenbelangzoekende patriotten waren. Met de jongste revolutien in Zwitserland is slechts een nieuwe lap op een oud kleed gelikt. Zelfs in Liestal werd niet gehouden wat beloofd was; de nieuwe regent zetelt spoedig zijn oorsprong. Niet zoodra stak hij zijn' neus binnen de raadhuisdeur, of hij sierde zich met pauwen-vederen op en dacht niet meer aan de grove, lelijke vosten die onder uit staken. Een geelgroene berijnsche professor durfde *Willem Tell* zelfs verloochenen. Aan den zondenval en aan het vijgenblad, waarmede *Eva* zich bedekte, 't welk toch in het jaar 1 voorviel, zou men geloof moeten slaan; maar wat veel korter geleden, voor 600 jaren gebeurd was, dit zoude men weg willen redeneren! De Zwitsersche eloude eer is nu eenmaal verloren, eene fonkel nagelnieuwe wendt dreigend vuisch. Met gunstig verlof: wij zijn geen Zwitsers meer, wij zijn mans. . . . In de eerste plaats moet die oud-wijvige afgelsefde landdag uit den weg geruimd worden. Petitien, waarvan zij een rommelkamer vol hebben, zijn nutteloos. Zij houden toch maar alles *ad referendum*. Bij u, o volk, is alle kracht, magt en heerlijkheid. Alhoewel de landdag even zoo min te staat is om eene bondsacte-herziening voor te nemen, als de duivel zijne grootmoeder, zal wegjagen, zal men hem toch een fatalen termijn van eene maand stellen, tot vernieuwing der behandelde door middel van een' regeringsraad met het ontwerp belast. Het volk heeft evenveel regt als de diplomatie tot het vaststellen van een' termijn. Blijft de landdag dan nog werkeloos, dan zal man hem van voren met 10,000, van achteren met 10,000, links en regts elk met 10,000 man eens een regt warm bezoek komen brengen. Uiter dezen ernsten gasten wil zal heden uitspraak worden gedaan." — Een burger uit Solothurn kwam daarop aan het woord, sprak van gematigdheid en eendragt, maar bragt daarmede weinig indruk te weeg.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Augustus.

HH. MM. de Keizer en Keizerin van Oostenrijk hebben den 21sten de reis van Brunn naar Praag voortgezet. De Keizer heeft voor zijn vertrek aan den gouverneur der provincie Moravie, graaf *Ugarte*, bij een eigenhandig schrijven, zijne tevredenheid te kennen gegeven over de ontvangen bewijzen van vaderlandsliefde der bewoners dier gewesten, inzonderheid van die der hoofdstad Brunn.

— Uit Weenen schrijft men van den 25sten, dat de Aartshertogin *Dorothea*, echtgenoote van den Aartshertog Palatijn, den 22sten voorspoedig van eene Prinses is bevallen. Voorts had men te Weenen vernomen, dat de Oostenrijksche gezant in Zwitserland, graaf *Bombelles*, op zijn verlock een onbepaald verlof had bekomen. De tegenwoordige Oostenrijksche zaakgelastigde in Zwitserland, baron *Erborg*, zou in dezelfde hoedanigheid bij het Zwitsersch eedgenootschap worden gecrediteerd; terwijl tot opvolger van den laatstgenoemde te Kassel bestemd was, de baron *Stahl*, vroeger gezantschaps-secretaris te Rome.

— Van de Bosnische grenzen wordt van de helft van Augustus gemeld, dat de stadhoeder van Herzegowina, Ali-pacha van Stolacz, groote krijgsbenoodigdheden maakte en zoo het schoen vijandelijke intrigues tegen de Porte op het oog had.

— De *Leipziger Zeitung* deelt berigten mede uit Konstantinopel, betrekkelijk de handeling van Rusland en de Porte aangaande den twist in Moldavie tusschen den vorst *Stourdza* en de grooten des lands of Bojaren. De Russische gezant, de heer *von Butenieff*, had namelijk na het ontvangen eens courriers uit St. Petersburg, de inzigten van Keizer *Nicolaas* omtrent de zaak aan den Reis-Effendi medegedeeld. De Keizer was zeer verstoord over de woelingen der bojaren, doch was ook op den vorst ontevreden, dat deze die woelingen niet had weten voor te komen. Voorts eindigde de Russische verklaring met den voorslag aan de Porte, om de oppositie met strenge maatregelen te dreigen (deze zouden waarschijnlijk bestaan in het binnenrukken van Russische of Turksche troepen, ter herstelling van het gezag des vorsten *Stourdza*). De Porte heeft met den voorslag volkomen genoegen genomen, die nu van beide zijden aan de partijen in Moldavie ter kennisse zouden gebragt worden.

In een ander berigt uit Konstantinopel van den 7den dezer, wordt gemeld, dat men er de tijding ontvangen had, dat de turksche kapitani's, bewakers der bergpassen van Thessalie en Albanie, die onlangs van wege den Sultan uit hunne posten werden ontzet, de aan des oproers hadden opgeslokon. De pacha zoo Janina als tegen de opstandelingen opgetrokken, en had hen verscheidene gevecht, doch zonder uitslag geleverd, daar beide partijen waren na den slag eenigzins teruggetrokken; men dacht dat het spoedig tot een nieuw gevecht zoude komen.

Verder wordt in deze berigten gezegd:

» Omtrent de onlangs vermeldde geruchten van een groot aantal ter doodbrengingen weet men nog niets zekers; over de ganesche zaak hangt een digte sluijer. Algemeen bewaert men, dat er onder de krijgsmagt eene soort van zamenzwering ontstaan is, die echter vóór het uitbreken ontdekt en gesmoord werd. De geruchten die daaraangaande algemeen verspreid geweest zijn, worden echter thans van zeer wel onderrigte zijden wedersproken. Deze verhalen namelijk, of wel geven toe, dat over dronkenschap de lijken van eenige hoofd-officier in zee zijn gevonden zijn geworden, maar dat deze toevallig bij het baden waren verdronken, en daar geene regtsonderzoeking zonderling genoeg juist plaats had op het oogenblik wanneer [illegible] in eene van de kasernen der hoofdstad, van de bekende kuiperijen des Seraskiers tegen *Sar-Kebid*, en de plotselijke verandering van verblijf des Sultans, zoo had dit alles de stof het bedoelde sprookje geleverd." — Met der daad moet men bekennen, dat de omstandigheid al zonderling te zamen treffen en de bedoelde zamenzweering althans niet onwaarschijnlijk maken.

De heer *von Butenieff* zou eerlang met verlof Konstantinopel verlaten, en zijne gezantschapsbetrekking gedurende zijn afwezen door den Russischen generaal-consul te Jassy, *von Ruckmann*, worden waargenomen.

— Men was te Konstantinopel op eene geheime samenzwering bedacht, het leggen namelijk eener schipburg tusschen de hoofdstad en Galata.

— Het in den Archipel verwacht wordende fransch eskader bestaande uit de schepen *Jena*, *Montebello*, *Santa Petri*, *stad Marseille* is volgens berigten uit Smyrna bij de haven van Piraeus aangekomen.

— Volgens tijdingen uit Odessa, over Konstantinopel, werd keizer *Nicolaas* aldaar gewacht en maakte men groote toebereidselen voor zijne komst.

— Volgens eene te Napels op last van den politie-directeur gedane volkstelling bedroeg op 1 Januarij 1835 het getal inwoners dier hoofdstad 355,386 en op 1 Januarij van het tegenwoordige jaar 357,283 zielen, waaronder 166,727 personen van het mannelijk en 190,556 van het vrouwelijk geslacht; hetgeen dus eene vermeerdering aantoont van 1897 personen. In het jaar 1834 telde men te Napels 14 personen van 100 jaren, te weten 2 mannen en 12 vrouwen, waaronder drie van 105 jaren. Gedurende dat jaar hadden 31 personen zich zelven van het leven beroofd. Onder de mannelijke bevolking bevonden zich 6345 civiele en 1151 militaire ambtenaren, 2206 personen behoorden tot het publiek onderwijs; voorts 3096 regtsgeleerden, 1420 geneesheeren en heelmeesters, 1022 boeplieden, 1277 kunstenaars en 105,355 ambachtslieden, arbeiders, enz.

— Te Weenen waren den 25sten Augustus genoteerd: 5pCt. Metall. 104⅛; 4pCt. 99⅞; 2½pCt. 75⅞; Bankactien [illegible]

[illegible]

LONDEN, den 31sten Augustus.

Er loopt hier een gerucht, dat lord *Clarendon* eene officiële verklaring van den Koning der Belgen zou ontvangen hebben, waarbij hij verlangt zich aan het viervoudig verbond te trekken.

— De voorgenomen pogingen tot hervorming van het Hoogerhuis blijven het onderwerp der algemeene gesprekken uitmaken en geene moeite wordt gespaard om de bevolking tot het onderteekenen daarvan te bewegen. Onder anderen heeft de heer *Hall*, een der vertegenwoordigers van Hull in het Lagerhuis, eenen brief publiek gemaakt, in welken hij de onvermijdelijke noodzakelijkheid van dien maatregel tracht te betoogen, daar, volgens hem, dat Lord

niet gelukkig kan zijn, zoo lang er een erfelijk Pairschap geduld wordt en men gelooft dat braafheid en talenten, even als titels en bezittingen, van den vader op den zoon overgaan.

Ook *O'connell* heeft weder, in eenen brief aan de Nationale Associatie te Dublin, zijnen haat tegen de meerderheid der Lords en met name tegen lord *Lyndhurst* aan den dag gelegd, en bedreigt dat de Ieren, bijaldien hun geene hulp tot verbetering van hun lot in het parlement te Londen overschiet, zich in een eigen Parlement regt en vrijheid zullen weten te verschaffen.

— Uit St. Sebastiaan vernemt men dat het bericht der herstelling van de cortès-constitutie zeer gunstig op de soldaten van het britsch legioen heeft gewerkt en dat zij alleen op de landing van den generaal *Evans* wachten om de Carlisten aan te vallen. Den 7den dezer vertrokken reeds verscheiden officieren uit Plymouth derwaarts.

— Volgens berigten, door eene stoomboot uit de Middellandsche Zee medegebragt, was het Engelsch eskader bij hare afvaart van daar te Athene gestationneerd en lagen verscheiden groote amerikaansche oorlogschepen te Corfu voor anker.

— Luidens de jongste berigten uit Mexico, was door het gouvernement dier republiek tot eene gedwongene leening van 2,000,000 dollars besloten, ten einde het te kort in 's rijks inkomsten te dekken, en den oorlog tegen de oproerige provincie Texas met kracht voort te zetten. De Fransche minister bij gezegd gouvernement heeft echter, ten behoeve van de Fransche ingezetenen in die republiek, tegen bewuste heffing ten sterkste geprotesteerd, en zou dit voorbeeld ook allerwaarschijnlijkst door den Britschen afgezant daar gevolgd worden.

— Te Londen wordt thans eene verbazend groote luchtballon vervaardigd, waarmede tien personen eene luchtreis zouden doen; niet minder dan 2000 ellen roode en witte zijde zouden daaraan worden besteed; en de ballon, opgevuld zijnde, een omvang van 170 voeten hebben.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwigheden.

Duitschland. — Ook in dit gedeelte dezer Courant, aan nekrologische berigten omtrent mannen van wetenschap, letteren en kunst, meer bepaaldelijk toegewijd, mag de dood niet onvermeld blijven van den beroemden Hufeland. Zijn zijne geschriften bij alle geneeskundigen bekend en op hoogen prijs geschat, zijn uitmuntend werk over de *Kunst om het Menschelijk leven te verlengen* heeft aan zijnen naam eene Europische populariteit gegeven. Hufeland was den 12 Augustus 1762 geboren en was alzoo zijn vijf-en-zeventigste jaar ingetreden.

Engeland. — De Britsche Vereeniging ter bevordering van Wetenschap te *Bristol* is ten algemeenen genoegen afgeloopen. De Markies van Lansdowne, door het overlijden zijns zoons, den Graaf van Kerry, verhinderd zijnde het voorzitterschap waar te nemen, was in zijne plaats de leiding der vergadering opgedragen. Na eene voorloopige vergadering van het Algemeen Commitée, op Zaturdag den 20 Augustus gehouden, zijn de verschillende Afdeelingen den 22 in de voor haar bestemde vergaderplaatsen bijeengekomen. Elke Afdeeling had aan haar hoofd eenen Voorzitter; twee Vice-presidenten, drie Secretarissen, en een Afdeelings-Commitée. Voorzitter van de Afdeeling der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen was de Heer Whewell; in het Commitée dezer Afdeeling merkte men den Utrechtschen Hoogleeraar Moll op. De Afdeeling der Schei- en Delfstofkunde had Professor Cumming tot Voorzitter, die der Dier- en Kruidkunde Professor Hanslow, die der Ontleed- en Geneeskunde Dr. Roget, die der Statistiek Sir Charles Lemon: in het Commitée dezer Afdeeling zag men den Franschen Geleerde Dupin, den Duitschen Geschiedschrijver von Raumer en den bekenden Dr. Bowring. Eindelijk de Afdeeling der Werktuigkunde, welke vroeger een gedeelte van die der Wis- en Natuurkunde heeft uitgemaakt, had den Hr. Davies Gilbert aan haar hoofd. In eene algemeene avondzitting, welke naar [illegible] 2000 personen, [illegible] en ophaalden in de Schouwburgzaal na eenen maaltijd [illegible] 500 gasten, hebben Dr. Lloyd, Voorzitter in de vorige bijeenkomst, en de Markies van Northampton, Voorzitter in de tegenwoordige, aanspraken gedaan, en heeft de Secretaris een algemeen verslag van de werkzaamheden der Vereeniging gegeven. Op den 23sten en volgende dagen hebben de Afdeelingen hare bijzondere werkzaamheden voortgezet, en ook avondzittingen voor een gemengd publiek gehouden, waaromtrent, gelijk over den afloop der bijeenkomst, wij nader eenige bijzonderheden aan onze Lezers hopen mede te deelen. — De Secretaris van het Zoölogisch Genootschap Edward Turner Bennet, schreef van onderscheidene verhandelingen in de *Transactions* van dat Genootschap en van twee werken over de Natuurlijke Historie, *the Tower Menagerie* en eene beschrijving van den Tuin en de Diergaarde van het hoogstgenoemde Genootschap, is den 21 Augustus te *Londen* overleden.

Frankrijk. — Men heeft berekend, dat in al de departementen van *Frankrijk* niet meer dan 195 steden zijn, die openbare bibliotheken bezitten, bevattende te zamen 2,600,000 boekdeelen, hetgeen, vergeleken met de bevolking der departementen, die 32,000,000 zielen bedraagt, niet meer dan een enkel boekdeel op *elfhalven* inwoners maakt. De stad Parijs bezit vijf openbare bibliotheken, bevattende 1,378,000 boekdeelen, dat is *drie* boekdeelen op *twee* ingezetenen. Eindelijk vindt men nog in *Frankrijk* 822 steden van 3000 tot 18,000 zielen, die *geene* openbare bibliotheken bezitten!

Nederlanden. — Omtrent den aanwas van het Penningkabinet der Leidsche Universiteit in het afgeloopen jaar, zijn wij in staat gesteld het volgende mede te deelen. Dit kabinet, 't welk thans aan de bijzondere zorg van den Heer van der Chijs is toevertrouwd, is deszelfs geboorte verschuldigd aan de milddadigheid van eenen der voormalige Curatoren der Hooge School, den Graaf Bentinck. De penningverzameling door deze aan de Akademie geschonken, en waarvan de catalogus in 1749 of 1750 is vervaardigd, is vervolgens vermeerderd door de geschenken van bijzondere personen, inzonderheid van den Nederlandschen Consul te *Smyrna*, den Heer de Hochepied. Daarna heeft de beroemde L. van Santen, als Curator der Hooge School, zich bijzonder ten aanzien van het Penningkabinet door menigvuldige aankoopen verdienstelijk gemaakt. In 1818 is uit het Koninklijk Museum te *'s Hage* de verzameling van penning-afdrukken in zwavel van Mionnet naar *Leiden* gebragt en in 1821 is het penningkabinet van J. O. Arntzenius bij schenking aan het reeds bestaande museum toegevoegd. De Heer van der Chijs, wien sedert 1826 meer bepaaldelijk het toezigt over de penningen van lateren tijd was toevertrouwd, heeft de verzameling, zoo door geschenken, als door het bezorgen van aankoopen uit de fondsen van het Oudheidkundig Museum, vermeerderd en eindelijk is in het afgeloopen jaar het geheele penningkabinet van den te vroeg overledenen Hoogleeraar Reuvens bij denzelfs uiterste wil aan de Leidsche Hooge School vermaakt. Nog onlangs heeft ook [illegible] zayer van *Gorinchem* een aantal koperen penningen en papieren geld aan het Museum ten geschenke gezonden. Daar tot het bijeenbrengen van een eenigzins volledig penningkabinet vele jaren en groote kosten vereischt worden, zoo is het te wenschen, dat de milddadigheid van bijzondere personen, die in het bezit van penningen mogten zijn, moge voortgaan om het Leidsche penning-museum tot bevordering van oudheid-, geschied-, geslacht- en tijdrekenkunde tot eene wenschelijke volledigheid, voor zoo veel mogelijk, op te voeren.

GEMENGDE BERIGTEN.

De Fransche *Moniteur* hield dezer dagen een verslag van de administratie der criminele justitie in Frankrijk, gedurende het jaar 1834. Het blijkt uit dit stuk onder anderen, dat de hoven van assises contradictoir [illegible] 5125 aanklagten hebben uitspraak gedaan. De jury heeft er van verworpen [illegible] van bevestigd 2,143 en 1,317 toegepast met verandering in de kwalificatie der [illegible].

466 zaken hebben het karakter van misdaad [illegible] zijn slechts overtredingen (*délits*) geworden. Op de 6,952 beklaagden die in 1834 contradictoir gevonnisd werden zijn er 2,788 vrijgesproken en 4,164 veroordeeld.

Op de 4,164 veroordeelden bevonden er zich 1,865 met verzachtende omstandigheden. De straf is voor twee graden verzacht geworden bij 645 beklaagden. Van de 25 ter dood veroordeelden, zijn er 15 geweest aan wie het vonnis werd ten uitvoer gelegd, hebben er 4 zich-zelven van het leven beroofd en hebben er 6 verandering van straf gekregen, tot levenslangen straf-arbeid namelijk.

Op het getal van 100 beklaagden zijn er 24 tot lijf- en onteerende straffen veroordeeld, 36 tot correctionele straffen en zijn er 40 vrijgesproken.

De verhouding der vrijspraken heeft op het honderdtal bedragen, voor de mannen 39 en voor de vrouwen 43.

Het laatste nommer van den Amerikaanschen almanak deelt verscheiden belangrijke bijzonderheden mede betrekkelijk de periodieke drukpers der Vereenigde Staten, waaruit wij het volgende opnemen:

Van het eerste tijdstip der vestiging van de Engelsche kolonien in Amerika tot op het tegenwoordige oogenblik, zijn de staten van Nieuw-Engeland altijd de voorste geweest bij de toeneming der drukpersvoortbrengselen; en van deze staten heeft zich Massachusetts het sterkst onderscheiden. Het is nog geen tweehonderd jaren geleden, dat in Amerika de eerste drukpers werd opgerigt; zij werd door den heer *Clover*, leeraar der Engelsche dissidenters, naar Cambridge en Massachusetts gezonden; dit geschiedde in het jaar 1639, en 65 jaren daarna, dus in het jaar 1704, werd te Boston het eerste Amerikaansche [illegible].

In het jaar 1775, bij het begin der Amerikaansche omwenteling, telde men in Nieuw-Engeland 14 dagbladen en 23 in het verdere land. Sedert dat tijdstip heeft de drukpers in de Vereenigde Staten eene voorbeeldelooze ontwikkeling verkregen. Behalve de couranten heeft zich een onbegrijpelijk aantal magazijns, revues en dergelijke periodieke drukpersvoortbrengselen gevormd.

In het jaar 1810 beliep het getal der in Nieuw-Engeland verschijnende nieuwsbladen 76, terwijl de overige staten er 359 telden. In het jaar 1828 waren in Nieuw-Engeland alreeds 192 couranten en andere periodieke drukpersvoortbrengselen gevestigd, en 861 in de gehele Unie. In het jaar 1834 bezat Nieuw-Engeland 259 organen der publieke meening, terwijl men er in al de staten te zamen 1265 telde. Van dit getal komen niet minder dan 90 bladen dagelijks uit, waarvan 20 in Nieuw-Engeland

---

Te Luik heeft zich eene associatie gevormd met het doel om de razernij van het in België hand over hand toenemende tweegevecht te keer te gaan. De leden dezer vereeniging verbinden zich op hunne eer: 1°. Nimmer een tweegevecht te houden, hoedanig de redenen ook zijn mogen

welke zij daartoe konden hebben, uitgenomen het geval van persoonlijke verdediging en alleen in het oogenblik van onvoorziene aanranding. 2°. Nimmer te bewilligen een tweegevecht bij te wonen, welke ook de wapenen der strijders wezen mogen. 3°. Onverwijld aan de associatie elken twist te doen kennen, die een tweegevecht konde ten gevolge hebben. 4°. Alle in hun vermogen staande middelen aan te wenden, om eene verzoening te bewerken tusschen alle personen, die eenen twist mogten voeren, waaruit eene uitdaging tot tweegevecht konde voortvloeijen. 5°. Zich te onderwerpen aan de beslissing van eenen jurij, zamengesteld uit een zeker getal leden der associatie, wegens het in iederen twist, waaruit eene uitdaging tot duel konde volgen, te houden gedrag, en in het voorkomende geval alle Bemiddelingen en afkeuring dezwege te verdragen. 6°. In alle landen, door alle middelen en opofferingen, welke hun ijver hun zal ingeven, de beginselen der associatie te verbreiden, welke gegrond zijn op hetgeen den mensch meest heilig is, de godsdienst, de ware eer, in een woord: regtvaardigheid. 7°. Ieder, onverschillig van welk land, van welke godsdienst of rang, kan deel uitmaken van deze vereeniging. Van het lidmaatschap zijn alleen uitgesloten degenen, die door een laatste vonnis tot eene ontëerende straf zijn veroordeeld. 8°. Zoodra de associatie honderd leden telt zal zij zich constitueren, door uit haar midden, bij meerderheid van stemmen, eenen président en secrétaris te verkiezen. De associatie der stad Luik zal den naam aannemen van hoofd-associatie.

In de *Arnhemsche Courant* leest men het volgende:

» Van den renstrijd te Aken, waarvan wij in ons N°. 104, van den 30sten Augustus met een woord gewag hebben gemaakt, (*zie ons N°. 206*) thans wij nog te moeten melden, dat de vierjarige bruine hengst *Young Amphion*, behoorende aan den Baron *van Heeckeren van Enghuizen* alhier; welk paard aldaar den eersten prijs heeft behaald, een zoogenaamd continentaal bloedpaard is (in het Engelsche *bloodhorse*, in het Fransch *cheval de pure race*), anders gezegd, dat deze uitmuntende hengst te paardensidderij van genoemden Baron, *van Heeckeren* te Etten bij Arnhem is geteeld, en gedresseerd, even als de *Pallone*, die den tweeden dag overwinnaar is geweest; een onwederspreekelijk bewijs, dat het Engelsche bloedras in ons rijk even goed en met geen minder gunstig succes kan worden voortgeteeld, als zulks in *Duitschland*, *Frankrijk* en *België* reeds gedurende eenige jaren heeft plaats gehad.

» Bij gelegenheid van den grooten renstrijd te Luik, den 14den en 15den Augustus laatstleden, had bovengenoemde hengst *Young Amphion* medden eersten prijs van tweeduizend francs gewonnen en alzoo de zegepraal behaald op *Nina*, afkomstig van de stoeterij van den heer *Coquerill*; op *Erioan*, afkomstig van Tervueren, en toebehoorende aan den graaf *Hadol*, en op *Ernest*, toebehoorende aan den kolonel *Hotton* en afkomstig uit de stoeterij du Pin. Opmerkelijk is het, dat *Erioan* vroeger nooit is overwonnen en dat *Ernest* verleden jaar den prijs van 3000 franks te Parijs heeft gewonnen.

» De *Griselda*, van den baron *van Heeckeren*, wien bij de laatste renbaan te Dusseldorp, de eerste prijs ten deel viel, is daarentegen een, door genoemden heer aangekocht, Engelsch paard.

» Wij houden ons voor, onze geëerde lezers nader bekend te maken met het ontegenzeggelijk nut, dat het, eerst in Engeland en vervolgens op het vasteland in gebruik geraakt paardrennen, ter verbetering van het paardenras heeft te weg gebragt, om daarop af te leiden, hoe wenschelijk het waar, dat zulk een heilzaam gebruik, ter verbetering onzer inlandsche paardenfokkerij, ook hier te lande wierd ingevoerd."

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 2den September.*

TARWE. — Alle zuren verhoogd: 130 lb puike W. B. Pollsche *f* 250; 131 Pommersche *f* 210; - 126, 129 Vriesche *f* 168, 170; - 126 - 127 dito *f* 160; 167; - 130 Groninger *f* 180.

ROGGE. — Mede in een doen: 116 lb O. Pruissische *f* 151; - 126 L. Drentsche *f* 154, 155; - 126 Nieuwe dito *f* 154.

GARST. — Flauw: 110 lb Pommersche *f* 145; - 103 N. Vriesche Wit. *f* 122.

HAVER. — Goed prijshoudend: 86 lb Fijne *f* 79.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *September*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 7/16; ⅜; 5/8; 11/16; dito 5 pCt. 101¾; Kanobilk 23 15/16; Amort. Sijnd. 4½ pCt. 98; dito 3½ pCt. 60½; Handelm. 186½; 184; 183¼; Arabins 85 ½; 30 15/16; 29⅝; dito onbep. 29⅝; Columb. 20 15/16; Per. 15⅝.

Op den welgelegen Dorp in Noord Brabant is bij een Predikant gevraagd: een KIND of JONGELING ter beschaafde Opvoeding, of ook Wetenschappelijke Onderwijs te doen geven. Gaarne of Vrouden van dien gelegenheid gebruik willende thans hebben, adresseren zich met Franco-Brieven, gemerkt B. Z. bij de Uitgevers dezer.

Op verzoek van het geëerd publiek zal bij W. BLOM, buiten de Utrechtsche Poort, en aanstaanden WOENSDAG, den 7den September, eene DANSPARTIJ gehouden worden, terwijl het Muzijk van het geschut, korps Muzikanten der 12de Afdeeling zich van *half vijf* tot *half zeven* uren des namiddags zal laten hooren. De entree is bepaald op 25 cents voor Heren en Dames, die met zonder Danser.

*** Mr. DE ROY, Notaris te Breda, zal ten verzoeke van de Erven J. M. VERKAAR, Riddersstraat wijk A, n°. 424, te Breda, op Vrijdag den 9den September 1836, des voormiddags ten 10 ure, Verkoopen:

Eenen aanzienlijken INBOEDEL, bestaande in Meubilaire Goederen, Juweelen, Goud- en Zilver, een groote partij Heren-Hoeden, verlakt Leer, Garnituren voor Schakots, Wandtuk, enz., enz.

*** Mr. DE ROY, Notaris te Breda, zal, ten verzoeke van de Wednwe MARYNIS ROSS in het Logement *Wapen van Mansau* te Breda, aldaar op Woensdag den 12den September 1836, des voormiddags ten 10 ure Verkoopen: 4 zeer goede PAARDEN, van verschillende jaren, 2 fraaije CALECHES met Spitsels voor zes Personen, 2 CHAISEN voor een Paard, 1 dito geschikt voor 1 of 2 Paarden met dezelfs Divels en Berrie, alsmede PAARDENTUIGEN en STAL-GEREEDSCHAPPEN, enz.

*** Dingsdag den 6den September 1836, Publieke Verkooping in het Groote Verkoopings-Lokeal over de Militaire Gieterij, van eenige MEUBILAIRE GOEDEREN en ELLEN-GOEDEREN. Maandag den 5den dezer te zien.

STOOMBOOTEN

Willem de Eerste en

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurtvoer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM,
Alle dagen des morgens ten 7 ure,
en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
Alle dagen des morgens ten 6 ure.

Nadere informatien worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Onderneming aan de Waal; te Tiel, bij I. DEEMS; te Bommel, bij G. VAN DRIEL; te Gorcum, bij L. DE REEK; te Dordrecht, bij C. SMITS, aan den Rietdijk; te Rotterdam, bij W. BRUYN; te Delft, bij de Erven ROODENBURG; en te 's Hage, bij L. STAAS.

*** De Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen, heeft uitgegeven en alom verzonden:

HANDLEIDING tot het Stellen van BLIKSEM-AFLEIDERS met eene groote uitslaande Plaat, door den Luit.-Generaal Baron KRAYENHOFF. Prijs . . . . . *f* 0,80.

J. L. SMIT, Horologie en Uurwerkmakers Handboek, met 16 uitslaande platen en vele tabellen. *Nieuwe Uitgave* *f* 5,—

C. TEN BORT, Toetsen van vermaking en Weemoed, uit de jaren der Jeugd. *Nieuwe Uitgave.* Prijs . . . *f* 3,—

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,
ZIET HET LICHT:

REGTSKUNDIG TIJDSCHRIFT
VOOR HET
NOTARIS-AMBT INGERIGT,
Derde Jaargang N°. 3.

Dit Nommer houdt de volgende stukken in:

EERSTE AFDEELING. *Bijlagen:* Ontwerpingen der wet op het Notarijaat.

DERDE AFDEELING. *Geregtelijke en Administratieve Beslissingen:* Verjaring. — Huwelijks-beloften. — Notariele akten. — Vermelding van ongeregistreerde stukken. — Huwelijks kontrakt. — Vereeniging van Vruchtgebruik. — Verkoop van onroerende goederen. — Overtredingen tegen de wet op het Notariaat. — Uitgangen. — Verantwoordelijkheid der Notarissen. — Regt van Successie. — Verkoop van eens anders goed. — Aanzien van vermogen. — Boeken-stelsel.

Dit Tijdschrift verschijnt op onbepaalde tijden, in 4 stukken 's jaars, voor den Prijs van *vier* Guldens.

Van den eersten en tweeden Jaargang zijn nog komplete Exemplaren, voor den zelfden prijs, verkrijgbaar.

TIJDSCHRIFT
VOOR AANKOMENDE ONDERWIJZERS,
1836, *Eerste Jaargang*, N°. 3.

Dit Nommer houdt de volgende stukken in:

1. *Aankondiging van Nieuw Uitgekomene Boeken.* Boekbeschouwingen.

2. *Mengelwerk.* Voorlezingen over de opvoeding in 't gemeen, en de schoolopvoeding in 't bijzonder. Naar het Hoogduitsch van *Diesterweg.* — Over het regtkundig vermaak. Door *J. C. Bayer.* — Over het gebruik der aanvoegende wijze. Door *P. Meesters.* — Kleine bijdrage tot het in 't 2 deel der *Vaderenduat* aangehaalde leven van de vrouwelijke kunstenaar Rosalba het Nederlandsche volksfeest en de Nederduitsche taal. Door *W. van der Gang*, Onderwijzer te Nieuw-Lekkerland. — Over de burgerlijke Gemeenschap. Door *M. J. ter Pelkwijk.* — Iemand zonder opleiding brengt weinig of geen nut aan. Door *B. Roorda*, Schoolonderwijzer te Rotterdam. — Losse gedachten. Door *C. 't Hoen*, Schoolonderwijzer te Sleeuwijk.

3. *Vragen en Opgaven.* Beantwoordingen en Oplossingen. — Naamlijst van Oplossers.